

PISÉ:
SAFET EF. POZDER

SELAM, POZDRAV MIRA

Nedavno mi se pitanjem obratio jedan džematlija, trenutno nastanjen van granica Bosne i Hercegovine. Naime, iznenadio ga je e-mail koji je dobio od jednog svećenika koji se uljudno predstavio. Sadržaj e-maila je počeo riječima "Selam!". Moj džematlija je bio veoma prijatno iznenaden, te je svećeniku, u sklopu odgovora na e-mail, napisao i nešto što se njemu kao dječaku, nekada prije agresije na našu zemlju, dobro urezalo u pamćenje.

Opričao mu je kako su katolici u Prozoru, nedjeljom, prilikom polaska na misu, prolazili po red njegove kuće i njegovom ocu svaki put govorili "Selam alejk, komšija!" a on bi uzvraćao "Alejkumu selam, dobri ljudi!", kada bi se isti ti katolici vraćali sa mise, njegov babo ih je pozdravljao riječima "Faljen Isus, dobri ljudi!", a oni bi radosno odgovarali "Navi'k bio!".

Pitao me je da li je dobro postupio i kako da razumije nazvani selam.

Rekao sam da je naša vjera, vjera mira, te da je selam upravo najljepša potvrda tome. Rekao sam i to da je selam primarno islamski pozdrav, ali i da se, bez imalo sustezanja, može nazvati svakome ko živi i želi mir. Obojica smo bili zadovoljni.

Dva dana poslije toga, u Prozoru sam prisustvovao javnoj tribini pod nazivom "Moj doprinos trajnom miru" na kojoj su pored mene uvodna obraćanja imali i kolege iz katoličke i pravoslavne crkve. Pričali smo svako iz svog ugla i svako na svoj način. Za oko mi je zapalo da smo sva trojica i počeli i završili svoja obraćanja se selamom (naravno, u različitim varijantama).

Tu sam se uvjerio koliko je selam poseban ali i koliko je naša potreba za istinskim selamom sve vidljivija.

Univerzalna poruka mira

Svi sveti tekstovi, posebno Kur'an, uče nas da je Uzvišeni Gospodar, neposredno po stvaranju prvog čovjeka, Ademu, a.s., predočio znanje o imenima svih stvari i na taj način ga učinio stvorenjem koje se koristi govorom. Govor uzdiže čovjeka nad ostalim stvorenjima. Čovjek govorom iskaže svoje potrebe i emocije. Kraće kazano, čovjek putem govora komunicira.

Komunikacija, kao takva, teče u različitim smjerovima i na različitim jezicima. Bez sumnje, jedna od njenih osnovnih varijanti, stara vjerovatno koliko i sam čovjek, je pozdrav. Pozdrav može biti verbalni, dakle, iskazan riječima te neverbalni, iskazan određenim pokretima tijela. Nerijetko ćemo naići na pozdrave koji objedinjavaju oba ova segmenta.

Pozdrav karakterističan za sljedbenike islama je selam. Zapravo, etimološki gledano, riječi islam, selam i muslim(an) vuku porijeklo iz iste koranske osnove **S-L-M** koja označava mir, sigurnost i predanost. Shodno tome, islam je vjera mira, muslim(an) je biće koje teži miru a selam je praktična potvrda takve težnje. Selam kao zvanični međusobni pozdrav muslimana nije produkt stihije ili pukog slučaja. Naprotiv, utemeljen je i propisan osnovnim izvorima islama - Kur'anom i Sunnetom.

"A kada ulazite u kuće, vi ukućane njene pozdravite pozdravom od Allaha propisanim, bla-

goslovlijenim i uljudnim" (En-Nur, 61.)

Ebu Hurejre, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, a.s., rekao: "Tako mi Onog u Čijoj ruci je moja duša, nećete uči u Džennet dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati dok se ne budete voljeli! Hoćete li da vas uputim na djelo kojim ćete se, ako ga budete činili, zavoljeti? Nazivajte selam jedni drugima!"

Adabi selama

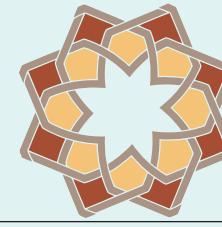
S obzirom da je u nekoliko navrata direktno spomenuta u Kur'anu, najljepša varijanta nazivanja selama su riječi "Selamun 'alejkum!" (Neka je na vas Božiji mir i spas!). Treba napomenuti i to da je potpuno ispravno nazivati selam i riječju "Selam!", jer je takvo nešto više puta ponovljeno i u Kur'anu. Uobičajeni odgovor je "Ve 'alejkumu-s-selam!" uz mogućnost dodavanja i drugih riječi poput "ve rahmetullahi ve berekatuhu", (Neka je i na vas Božiji mir, spas, milost i bereket!) - shodno kur'anskoj preporuci koja glasi: "**Kada pozdravom pozdravljeni budete, ljepšim od njega otpozdravite ili ga uzvratite!**" (En-Nisa, 96.).

Muhammed, a.s., nas uči da prilikom nazivanja selama postoji određeni kriterij koga je lijepo i pohvalno poštovati. Tako mlađi naziva selam starijem, jedan čovjek dvojicu, manja skupina većoj, jahač naziva selam pješaku, prolaznik onome ko stoji, a onaj ko stoji onome ko sjedi.

Poslanik, a.s., je posebnu pažnju poklanjao nazivanju selama djeci i starijima.

Njegovi ashabi su shvatili važnost selama i tako ljubomorno ga čuvali da su, kada bi se u hodu između njih ispriječio kakav zid ili stablo, ponovo nazivali selam jedni drugima.

U ranije citiranom hadisu jasno je naznačeno da je nazivanje selama izravan uvjet za postizanje međusobne ljubavi koja je, opet, preduslov pra-

CENTAR ZA DIJALOG – VESATIJJAH

مركز الوسطية للحوار

AL-WASATIYYA CENTER FOR DIALOGUE

SRBIJEVO – سراييفو

ve vjere i ulaska u Džennet. Uz to, selam je i mjerilo koje jasno ukazuje na činjenicu ko je bolji i vrijedniji među ljudima. Buharija i Muslim bilježe slijedeći hadis: "Muslimanu nije dozvoljeno da prekine odnose sa svojim bratom muslimanom duže od tri dana, a bolji je onaj od njih dvojice koji prvi nazove selam".

Pohvalno je da se muslimani, prilikom nazivanja selama, i rukuju, što donosi posebnu nagradu. Tako Taberani bilježi hadis u kome stoji: "Kada se dva muslimana sretnu, pa se poselame i rukuju, sa njih spadaju grijesi kao što lišće spada sa drveta".

Posebnosti selama

Već je jasno da je selam puno više od pukog pozdrava, te da se njegovo nazivanje ni u kojem slučaju ne može dovesti u istu ravan sa brojnim uobičajenim tipovima poznatih pozdrava. Neke od specifičnosti selama mogli bismo poredati na slijedeći način.

Prvo: Selam je iskazivanje počasti prema onome kome ga nazivamo. On je izraz najdubljeg poštovanja i dobre volje te uveliko prevazilazi suhoparne verbalne pozdrave koje nerijetko slušamo.

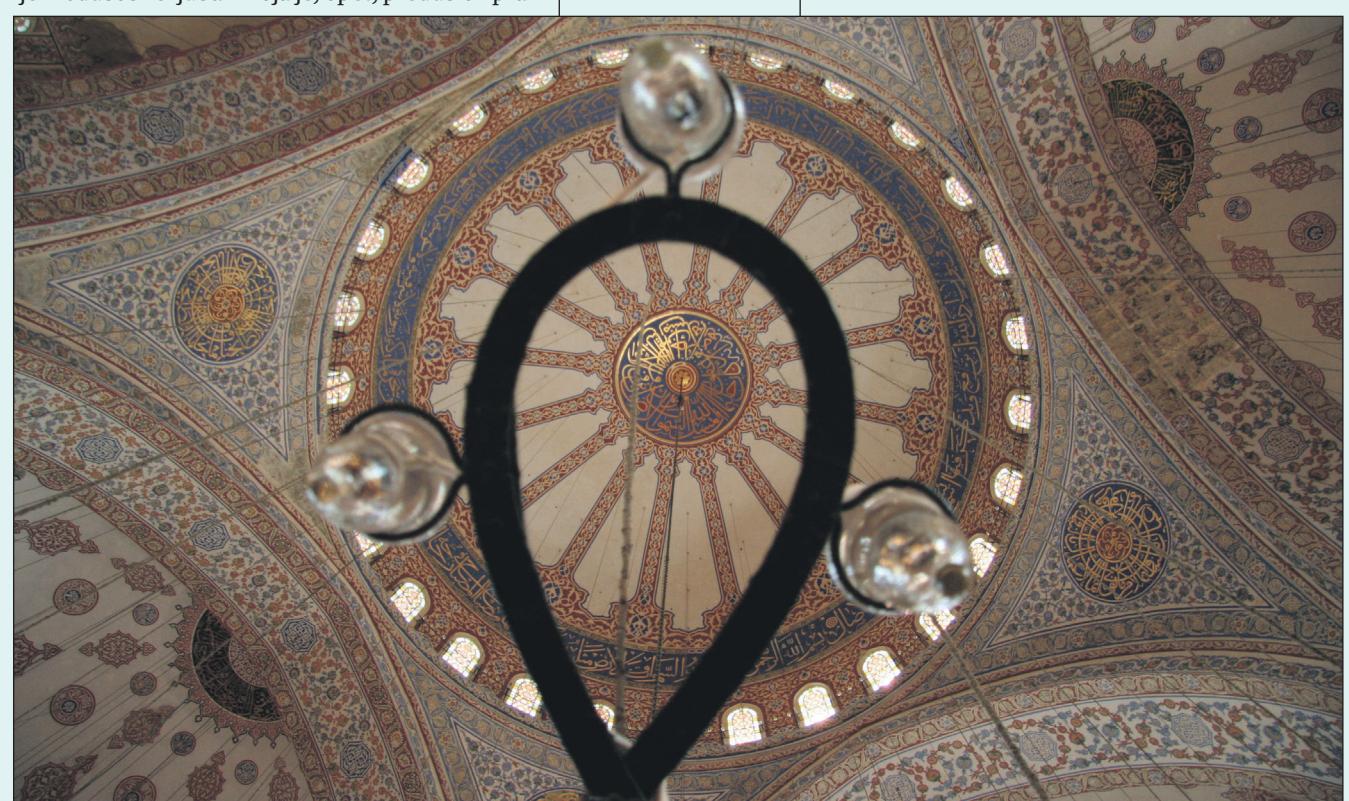
Drugo: Selam je ibadet jer je njegovo nazivanje ustvari postupanje po Kur'anu i Sunnetu. Ulagak u kuću ili izlazak iz nje, te sastanak ili rastanak sa muslimanom su samo neke od situacija koje će nazivanje selama učiniti ljepšim i potpunijim.

Treće: Selam je dova jer se njegovim nazivanjem nudi a ujedno i priziva Allahov mir, spas i sigurnost onome kome se naziva. Na svijetu zasigurno ne postoji pozdrav koji je obojen sa toliko jednostavnosti, uljudnosti i onoga što se obično naziva bogougodnim.

Cetvrti: Selam povećava bereket u našim kućama te u naše međusobne odnose ubrizgava ljubav i međusobno povjerenje. Selam treba nazivati i kad se ulazi u praznu kuću ili prostoriju. Nerijetko će ova kratka riječ ili rečenica biti razlogom da se i kruto ljudsko srce otoplji i smekša.

Peto: Es-Selam je jedno od Allahovih 99 lijepih imena. Naravno, naš Gospodar je toliko Pravedan da je i samog Sebe najprije nazvao Es-Selam pa te onda i od nas zatražio da budemo promotori selama (mira).

Šesto: Selam je pozdrav stanovnika Dženneta. Oni će se, prema Kur'anu, njime međusobno pozdravljati a selam će im nazivati i meleki prilikom susreta u Džennetu.

Selam je ibadet jer je njegovo nazivanje ustvari postupanje po Kur'anu i Sunnetu